

Van de prozagenres kunnen vooral reisverhalen goed een rode lijn gebruiken. Alfred van Cleef (°1954, Amsterdam), die al meer over gebieden buiten ons bewustzijn publiceerde, koos hiervoor de nulmeridiaan, die op land reikt van het Britse Tunstall tot het West-Afrikaanse Tema en het symbool bij uitstek vormt voor het bepalen van tijd en plaats. Hij bereisde de lijn, op land ruim 5300 km, door Engeland, Frankrijk, Spanje, Algerije (daar mocht hij echter niet in), Mali, Burkina Faso, Togo en Ghana.

In Spanje, dat 450 km vertegenwoordigt, bezocht hij zulke uiteenlopende plaatsen als Nerín, Jánovas, Radiquero, Berbegal, Caspe, Fórnoles, Herbés, L'Avellà, La Pobla Tornesa, Almazora, Beniarbeig en El Mascarat. Van elk aangedaan oord weet hij, hoe kort soms ook, met zijn scherpe observatievermogen treffende karakteristieken te geven, die nu eens exotisch en dan weer onverwacht vertrouwd overkomen.

Hij vervlocht zijn ervaringen met tal van fascinerende wetenswaardigheden, overwegend historisch en geometrisch van aard, in een stijl zonder opsmuk die weinig literair overkomt maar mede dankzij een droge humor wel degelijk effect sorteert. Niet alle beschrijvingen zijn belangrijk gemaakt, hij laat bijvoorbeeld ook plaatsen van een schrijnende saaiheid alsmede momenten van vermoeidheid en afkeer toe. Daarmee winnen veel fragmenten nog aan overtuigingskracht en weet hij onderhuids de nodige maatschappijkritiek te geven. Knap is dat het boek toch altijd spannend blijft.

Het heeft een prachtig einde, humoristisch én consequent: de aan de fantasie van de lezer overgelaten sprong op de laatst bereikbare rots in zee.

Van elk land behalve Algerije wordt een kaart afgebeeld met de betreffende kilometers en graden van de meridiaan en de namen van bezochte gehuchten, dorpen en steden. Van Cleef overtuigt over de hele linie van 5354 km minus 2042 (vanwege de verloren afstand in Algerije en over water) = 3312 km. Dit boek verdient het in veel landen te verschijnen, ook ver van de nulmeridiaan!

Albert Hagens, Nederlandse Bibliotheek Dienst, juli 2010